

Az ujszegedi siralomvölgy.

(A Szeged tudósítójától.) A „kertváros“ nagyon szomorú képet nyújt ezen a nyáron. Nem a zöldbeborult fák ellen esik kifogás, hanem a falaj, az elhanyagolt utak érdemelnek szemrehányást. A tél folyamán, sőt az ezt megelőző években is rengeteg volt a panasz a tönkrement utak miatt, a Főfasor valóságos sártenger volt, ahol falábakkal közlekedtek az emberek, most pedig a por emészteti az ujszegedi polgárokat és az ünnepnapok sétáló közönséget.

Legutóbbi ujszegedi sétánk igen kellemetlen impressziókkal járt. Már a hidon kezdődtek a kellemetlenségek. Valóságos halálfélelem fogja el az embert, ha a közúti hid gyalogjárdáján halad. A korhadó deszkák mindegyike mozog, minden lépés merő bizonytalanság, valóságos tojástánc ez a hidon való keresztülvergődés. Elejtett szavakból tudjuk, hogy mindenki fél, mindenki elégedetlen, mindenki neheztel a városra, amely szokása szerint be fogja várni, míg valami szerencsétlenség nem történik s aztán jut csak eszébe segíteni a bajon, ha ugyan eszébe jut. Mert emlékeztet, hogy az árvízeltölti házak lejáróiban ki a fogát, ki csak a fogcsorát hagyta ott, míg a város rászánta magát a vasrácsok elkészítésére és gondoskodott a halálgödör figyelmeztető világításáról. Így azután több pénzbe került a dolog, mert a vasrácsokon kívül hamis fogakat is kellett a városnak csináltatnia.

Elég az, hogy a közúti hidon is nyakát töri még valaki. Esténként egyetlen szomorú lámpás piszlál a hid közepén, az lenne hivatalva megóvni a közönséget a szerencsétlenségtől. De ha fúj a szél és kioltja az óvlámpást, koromsötét a hid és a Tisza rejtelmes csobogása, amely felduruzsol a mélyből, rette-gésben tartja a hazajáró ujszegedi lelkeket.

Amint elhagyjuk a zörgő hidat és a Főfasorba lépünk, újabb kínok fogadnak bennünket. Itt a porfellegek rohamozzák meg a friss levegőre vágyakozó tüdőt és megköhögtetik az embereket. A sétáló néptömeg állandó ritmikus mozgása felveri a locsolatlan uttest porát, amely sűrű felhőkben kavargó a falombok alatt. Az egészség veszélyeztetése nélkül lehetetlenség hosszabb ideig a fasorban tartózkodni emiatt. Kénytelen az ember az ujszegedi park „mellék-vágányaira terelődni“, azonban itt is csak bosszúság várja az embereket. A mellékutak kavicstalanok s az őszi és téli esőzések, valamint a kocsközlekedés annyira tönkretették őket, hogy egy bokaficamodás a legkevesebb, amit itt kapni lehet. Valóságos tortúra lett a hajdan kedves ujszegedi sétából. Ugyanez áll a villák előtti Főfasorra is. A középső útvonal teljesen használhatatlan, a jobb- és baloldalon már csak egy keskeny, kitaposott ösvény járható.

Nincs hatósági ember, aki észrevegye ezeket a dolgokat? Ugy látszik nincs, mert már a múlt évben is hiába kornyikáltak a panaszosok. Ha már a Stefánia-sétányt a tönkrejutásig elhanyagolták, legalább Ujszegedet kellene megmeníteni. A legminimálisabb kívánság az, hogy a főfasort legalább ünnepnapon megfelelően felleccsolják, mert a por elviselhetetlen. De a minimális kívánság nem lehet elegendő, mert jön megint az őszi és a gondozatlan utakból megint lápok és mocsarak lesznek és falábakon lehet csak közlekedni. Az ujszegedi sétány őszi utburkolatait fel kell javítani, akár kavics-sal, akár salakkal, mert minél tovább várunk ezzel a munkával, annál többbe fog kerülni. Nem ártana, ha a város utjavítási programjába ezek az utak is belekerülnének már egyszer, nem annyira egyszer, mint haladéktalanul és sürgősen.

Isten őrizzen meg minden emberfiát attól, hogy Ujszegeden lépje meg az est fekete fátyla. Ilyenkor igazán nem lehet tudni, ki vágja az embert pofon, ha pofonvágtat. Mert a villágtást csak a parkáradt gázcsövek jelképezik az ujszegedi parkban és az esti órákban leírhatatlan események játszódnak le a platánok koromsötét erdejében. Hogy valaki egy kemény fatörzsnek nekicsattan a homlokával — ez nem számít. Van itt elég homlok, gondolják báronszyékes vezéreink s ezalatt az erkölcsrendészet, meg a közegészségügy ismeretlen fogalmak a hivatalos és nem hivatalos koponyákban.

Arról ne is beszéljünk, hogy mi minden van a parkrésztelen kívül. A járdák és a kocsiutak! Bakony ez, — tekintetes tanács, — Bakony!

Négy ellenzéki beszámoló.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) Vasárnap négy ellenzéki képviselő tartott beszámolót kerületében. Pakots József Monoron beszélt választói előtt. Hosszabb beszédében foglalkozott a miniszterelnök párisi útjával, a földbirtokreformmal és az aktuális politikai kérdésekkel. Lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után Benedek Jánost és Fábrián Bélát a rendőrtisztviselő nem engedte beszélni, hivatkozva a belügyminiszter rendeletére.

Fábrián Béla Rákospalotán nagyszámu érdeklődő előtt tartotta meg beszámoló beszédét. Hosszabb beszédében foglalkozott a tisztviselő-kérdéssel. Utána Benedek János és Pakots József szólaltak fel.

Baross János Pilisvörösváron állott választói elé, ahová Szilágyi Lajos is elkísérte. Nyerges-ujfalun Peyer Károlyt nagy tömeg hallgatta végig. Kijelentette, hogy az eddigi magyar kormányzati rendszerekkel nem lehet eredményt elérni.

Interparlamentaris gazdasági konferencia Prágában.

Május 21-én nemzetközi parlamentaris kereskedelmi konferencia kezdődik Prágában, amelyre a magyar nemzetgyűlés is meghívást kapott. A konferencián Benes cseh külügyminiszter, mint a cseh parlamenti kereskedelmi bizottság elnöke fog elnökölni. Mivel a nemzetgyűlés ezidőszá-rint nincsen együtt, Scitovszky elnök saját hatáskörében megkeresést intézett a pártok vezetőihez, hogy a konferencián való részvételle alkalmas és a kiküldetésre jelentkező képvisel-

őket sürgősen jelöljék ki és a névsort juttassák el a külügyminiszterhez. A pártok vezetősége most foglalkozik az elnök felhívásával. A pártönkivüli polgári csoport részéről Paupera Ferencet és Beck Lajost kérték fel a konferencián való részvételre.

A hadirokkantak és a földreform.

A földreform-törvényjavaslat célja földhöz juttatni mindazokat, akik arra méltók. A törvény különösen azoknak a földhöz juttatását kívánja elősegíteni, akik a házával szemben lerótták kötelességüket, akik a házáért áldozatot hoztak. Elsősorban tehát a hadirokkantakat, özvegyeket és a hadiárvékat. Mégis az egész országban panaszkodnak a hadigondozottak, hogy földigénylési kérésüket elutasították, illetve földben nem részesültek. Az országos földbirtokrendező bíróság elnöke a földben nem részesülő hadigondozottak földhöz juttatása ügyében a következő felvilágosítást adta:

— Ily nagyméretű, az egész országra kiható reform keresztülvitelénél természetes, hogy ki-maradhatnak egyes igénylők, akiknek földhöz juttatási kérelme méltányos és jogos. De azok a hadirokkantak, özvegyek és árva, akik földben nem részesültek és arra jogosultak, azt utólag is kérelmezhetik. Minden egyes kérelmet a legnagyobb körültekintéssel vizsgáljuk felül és amennyiben az méltányos és jogos, semmi akadályja nincs annak, hogy a kérelmező hadigondozott utólag is ne részesülhessen földben, illetőleg házhelyben.

Hirek

— Babits Mihály és Kosztolányi Dezső szombaton érkeznek Szegedre. Babits Mihály és Kosztolányi Dezső, mint értesültünk, szombaton este a gyorsvonattal érkeznek a fővárosból Szegedre. Babits Mihály magával hozza feleségét, B. Tanner Ilonkát is, akit a Nyugatban megjelent verseiből jól ismer a közönség. Mint megírtuk, Babits Mihály és Kosztolányi Dezső Juhász Gyula 25 éves írói jubileuma alkalmából a szegedi újságírók által rendezendő matinéra jönnek le Szegedre, hogy költőársukat szülővárosra pódiumáról ünnepelhessék. Babits Mihály egy hosszabb terjedelmű elbeszélő költeményben írta meg Juhász Gyuláról szóló emlékezeit, melyek a szegedi ünnepségen kerülnek először nyilvánosságra. Kosztolányi Dezső prózával szerepel a matiné műsorán. A szegediek közül Móra Ferenc, az aranysszavu író és maga a jubiláló költő adnak még elő, végül pedig R. Étsy Emilia lép (ebből az alkalomból kivételesen) a rivalda elé és Juhász Gyula költeményeiből szaval. A magas nivóju matiné pünkösd vasárnap délelőtti 11 órakor kezdődik. A jegyek elővételben a Thália-könyvkereskedésben (Kárász-utca), a S. Öllös kölcson-könyvtárban (Kigyó-utca), végül csütörtöktől kezdve a Belvárosi Moziban kaphatók. A jegyek árai 150 és 500 korona között váltakoznak. Előjegyzéseket a szerkesztőségek is elfogadnak.

— Dr. Löwinger Adolf jubilál. A szegedi zsidó hitközség május 15-én, kedden délután öt órakor a hitközség nagytermében dr. Löwinger Adolf rabbi 25 éves jubileuma alkalmából disztyulést tart. A jubiláris ünnep nagy közönség jelenlétében fog folyni, hiszen dr. Löwinger Adolf negyedszázados hitéleti és tudományos működésével a közbecsülésnek és közszeretetének minden feltételét megszerezte.

— A villamos ismét emel. Legutoljára április 26-án, tehát tizenhét nappal ezelőtt emelt. Azóta ugyan egy század centimemel sem értékelték kevesebbé Zürichben a magyar koronát, a buza ára sem drágult, sőt ha jól emlékszünk, néhány ezer koronával esett is az ára, de azért a villamos ismét emel. A gyakori emelést úgy látszik már annyira megszokta, hogy egy hónapig sincs meg nélküle. Ez az újabb emelés azonban nem általános, a személytárfára nem vonatkozik, csupán a teherdíjtelekre. A kérelmet, illetve az emelés formális bejelentését hétfőn tárgyalta a város tanácsa. Az magától értendő, hogy nem járult hozzá. A kereskedelmi miniszterhez fölterjesztett kérelmet nem támogatja, mert teljesen indokolatlannak tartja ezt az újabb emelést is.

— Glattfelder püspök júliusban jön végleg Szegedre. Megírta már a Szeged, hogy Glattfelder püspök számára a Boldogasszony-sugáruti tanítóképző intézet épületét alakítják át püspöki rezidenciává, a tanítóképzőt pedig az ujszegedi épületben helyezik el. Az ujszegedi épület tatarozása valószínűleg két hónapig tart. Mint értesültünk, Glattfelder Gyula júliusban költözik véglegesen Szegedre. Azután az év egy részét Szegeden, a másik részét pedig Csanádmegye székhelyén, Makón fogja töltöni.

— A Dugonics-Társaság felolvasó ülése. Tegnap délután négy órakor Homor István elnöke alatt felolvasó ülést tartott a Dugonics-Társaság a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében. A felolvasó ülésen Fekete Ipoly piarista tanárnak az antik Róma kereskedelméről írt és nagy tudásról tanuskodó értekezése szerepelt, amelyet Móra Ferenc titkár olvasott fel nagy tetszés közben. Ugyancsak Móra Ferenc mutatta be tegnap a fiatal szegedi költőgeneráció néhány tagját: Anzelm Károlyt, Rózsa Imrét, Szabadjai Istvánt, Aknai Istvánt és Borús Bélát. Az ifjú költők néhány szép verse megérdemelt elismerésre talált a hallgatóság soraiban. Végül Somlyódy István szerepelt a Magyar lélekéről szóló tanulmánya befejező részének felolvasásával.

— Harminchat féle nyomtatvány. Tekintettel az ország szomorú gazdasági viszonyaira, pénzünk alacsony vásárló értékére és különös tekintettel a fokozott takarékoskodás állandóan hirdetett elvére, a kultuszminiszter legújabb rendelete értelmében a tankötelesek nyilvántartására nem több és nem kevesebb, mint éppen harminchat féle nyomtatványra van szükség. Ezeket a nyomtatványokat a városnak kell elkészíttetnie és a költségek — hozzávetőleges számítás szerint kétmillió korona — szintén a város pénztárát terhelik. A tanács megbízta dr. Gaál Endre kultúrtaácsnokot, hogy hívja fel ajánlattételre a szegedi nyomdavidallatokat.

— Hackenkreuzlerék és szociáldemokraták. Tegnap este Tulliban a horogkeresztesek egy tábori gyakorlatról zászló alatt visszatértek. Nagy csoport szocialista munkással találkoztak és összeütközés lett a dologból. Néhányan megsebesültek, míg végre a csendőrség szétoszlatta a két tábor. A vasutállomáson ismét összeütközésre került a sor, a munkások megrohanták a vasuti kocsikra kapaszkodó horogkereszteseket, ezek lövöldözni kezdtek, de a golyók senkit nem találtak. A csendőrségnek sikerült a munkásokat kiszorítani az állomásról és a vonat elindult.